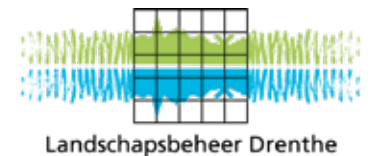

Jaarverslag Boerenlandvogels 2025

Landschapsbeheer Drenthe

Zorg voor ons landschap

Een houten huwelijk

MICHEL ELDERENBOSCH

PROJECTMEDEWERKER

LANDSCHAPSBEHEER DRENTHE

“In 2025 maakte ik mijn vijfde seizoen voor de weidevogels in Drenthe mee, mijn houten huwelijk met deze prachtige dieren. Een jaar waarin weer alles anders was dan de vorige 4 seizoenen. Dat maakt het weidevogelwerk, wat ik voor Landschapsbeheer Drenthe mag doen, juist zo leuk. De afwisseling die het veldwerk brengt, maakt het boeiend. Maar zoals in elk huwelijk komen er ook steeds weer vaste dingen terug, zoals het eerste ei, de administratie, de begeleiding van de vrijwilligers, de eerste jongen, de aanleg van plas-drassen, de problemen met predatie, kapotte rasters en pompen. Genoeg te doen dus!

Nu er voor mij 5 seizoenen erop zitten, realiseer ik me maar al te goed dat de weidevogels in Drenthe het zwaar hebben. Weidevogels hebben nattigheid nodig en in Drenthe is dat niet veel aanwezig. Daarnaast hebben we te maken met veel zand en veen dat als een vergiet werkt waardoor water niet lang op het land wordt vastgehouden. Daarom moeten we creatief zijn en ervoor zorgen dat we situaties creëren die op een andere manier aantrekkelijk zijn voor vogels. Vaak kijken we naar de grutto als doelsoort voor een goed weidevogelgebied. In Drenthe zijn zulke gebieden erg lastig te realiseren en heeft het weinig zin om dit dan toch te

willen. In de tijd dat ik nu bij Landschapsbeheer Drenthe werk, ben ik samen met collega's erachter gekomen dat een pionierssituatie goed werkt. Dat houdt in: nattigheid en zwarte grond. We vragen boeren steeds vaker om een stuk van hun perceel op de kop te zetten en er vervolgens een plas-dras van te maken. In dit stukje bewerkte grond zijn lage en hoge delen waardoor er heel veel variatie ontstaat op het gebied van vochtigheid. Er zijn dan slikrandjes waar veel voedsel te vinden is en op de hogere delen liggen de nesten. Deze methode heeft op meerdere plekken succes bewezen, vooral voor de Kievit. 'Onze' weidevogels hebben dat echt nodig!

We hebben geleerd dat we de plas-drassen die er nu zijn, elk jaar weer terug moeten brengen naar een pioniersstadium en dus de vogels een 'verse' plas-dras moeten aanbieden. Dit vraagt om een goede afstemming met boeren, waterschap, vrijwilligers en andere betrokkenen. Alleen door samen te werken kunnen we in bepaalde gebieden nog iets goeds doen voor weidevogels. In alle gebieden blijft de inzet van vrijwilligers hard nodig. Zij zijn de ogen en oren in het veld en kunnen kansrijke percelen aandragen voor extra maatregelen. Onmisbaar en dit is iets wat we moeten koesteren.

Een lastig en terugkerend onderwerp is predatie. Daar moeten we wat mee. Maar wat? Dat is de grote vraag. De een vindt dat je moet afschieten en de ander vindt dat je de natuur z'n gang moet laten gaan. Het antwoord

zal ergens in het midden liggen. Het belangrijkste is om met elkaar te blijven praten. Iedereen die in het veld actief is, moet van zich laten horen. Willen we wat doen voor weidevogels op kansrijke plekken, dan moeten we predatoren gaan beheren. Tegelijkertijd moeten we ook de biotoop op orde maken waar dat nodig is. Binnen Landschapsbeheer Drenthe kunnen we ons inzetten voor het op orde maken van de biotoop. Andere organisaties kunnen iets doen aan predatie. Zo werken we samen aan een robuust gebied.

Volgend jaar staan we weer met z'n allen voor nieuwe uitdagingen en zullen er ups en downs zijn. We doen het allemaal met een gezamenlijk doel: het behoud van weidevogels in ons eigen leefgebied. Het geluid van buitende Kieviten en jodelende wulpen brengt ons geluk en plezier. Geniet van die momenten, want voor je het weet is het weer stil in het veld en moet je een jaartje wachten.

Het boerenlandvogelseizoen van 2025

2025 was best een aardig jaar voor weidevogels in Drenthe. Het was eerst wat nat, maar later kwam de zon met bijbehorende droogte om de hoek. Gelukkig was het niet zo droog als in andere jaren en kwam er regelmatig op tijd een flinke bui om de opgedane watertekorten aan te vullen. De plas-drassen die Landschapsbeheer Drenthe in de provincie heeft aangelegd waren nodig, want zonder water zouden de vogels het te zwaar hebben gehad.

Het aantal gevonden legsels is dit jaar nagenoeg hetzelfde als in 2024. Er zijn vanwege het weer, de activiteit op het land en een succesvolle eerste leg waarschijnlijk minder vervollegsels gekomen. Ten opzichte van 2024 weten we ook van meer legsels wat het uitkomstresultaat is. In 2024 zijn er 792 legsels succesvol uitgekomen en in 2025 zijn dit er 1.003. Het aantal legsels wat gepredeerd is, is in 2025 gelukkig lager dan in 2024, 573 in 2024

tegenover 480 in 2025. Een mooie opsteker voor alle weidevogelliefhebbers.

Elders in het land klonk even de wanhoop dat het een slecht seizoen zou gaan worden vanwege de droogte, maar in Drenthe is het dus aardig goed verlopen. Dankzij de inzet van vrijwilligers, de hulp van boeren en de samenwerking tussen beiden kijken we terug op een geslaagd broedseizoen. Daarbij hebben we ook nog een record te vermelden. Wederom is het de wulpenbrigadiers gelukt om meer nesten te vinden dan in het voorgaande jaar. In 2025 zijn er maar liefst 109 nesten geregistreerd.

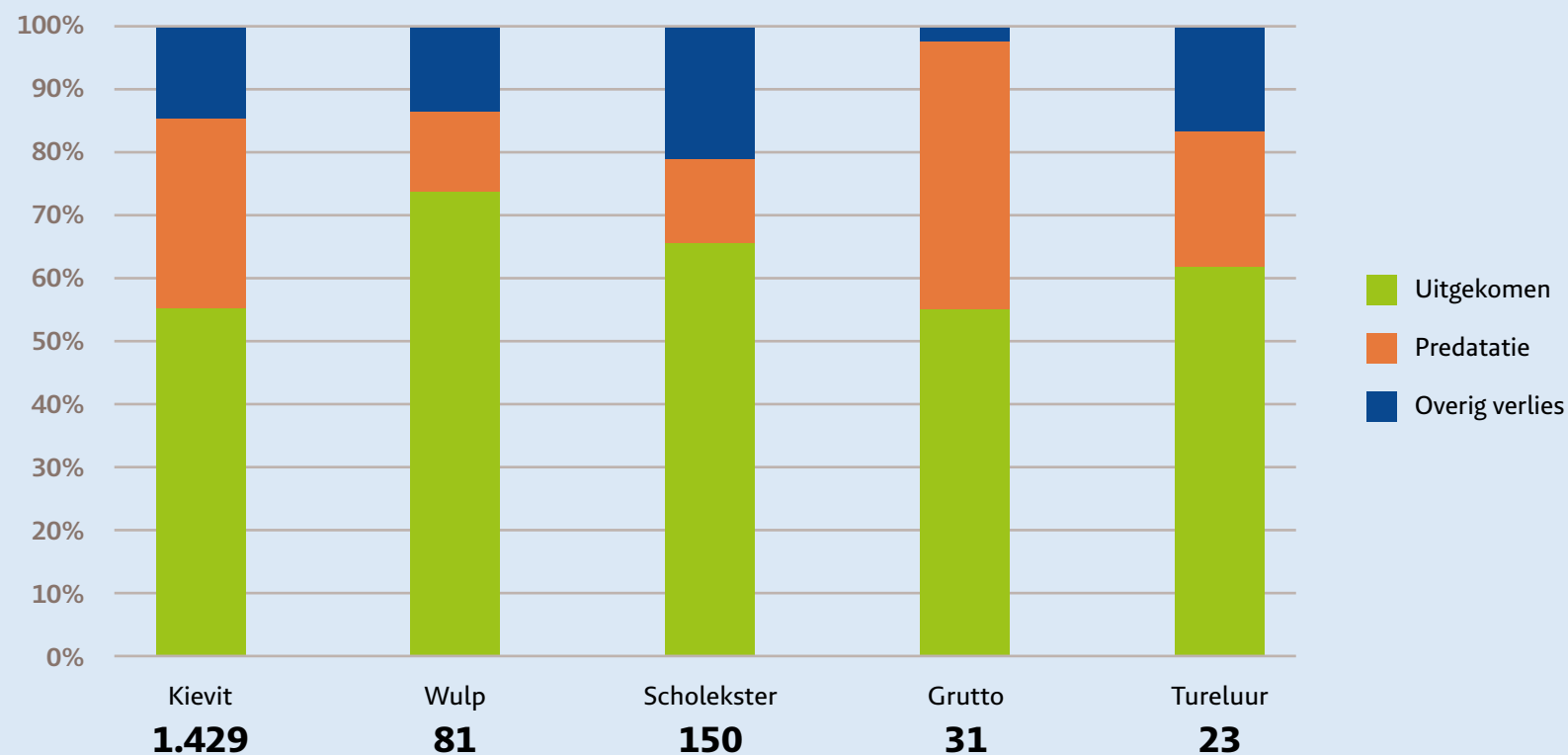
Elk jaar kijken we in eerste instantie naar de 5 hoofdsoorten kievit, tureluur, wulp, scholekster en grutto om de trend te bepalen. Van de kievit zijn 1.846 nesten gevonden, van de tureluur 37, wulp 109, scholekster 174 en van de grutto 36. Naast deze soorten worden

er nog veel meer nesten van vogels geregistreerd in de Boerenlandvogelmonitor. Opvallende soorten die dit jaar zijn gevonden zijn bijvoorbeeld grauwe gans, bontbekplevier, putter en rietgors. Met name de nesten van de kleine zangvogels zijn erg lastig te vinden. Toch lukt het vrijwilligers steeds beter om ook van deze soorten nesten te vinden. Dit mede dankzij de inzet van de drone, maar ook doordat vrijwilligers gericht hiernaar op zoek gaan. Van maar liefst 26 soorten zijn er verspreid door Drenthe 2.326 nesten gevonden.

Van de gevonden nesten is van 76% bekend wat er mee is gebeurd. Dit getal is niet 100%, omdat het soms niet mogelijk is om dit te zeggen. Ook kan het zijn dat vrijwilligers niet meer terugkomen bij de nesten om het resultaat te beoordelen. Vaak is dat bewust om de nesten niet te verstoren. Zie ook de tabel met uitkomstresultaten per soort op de volgende pagina.

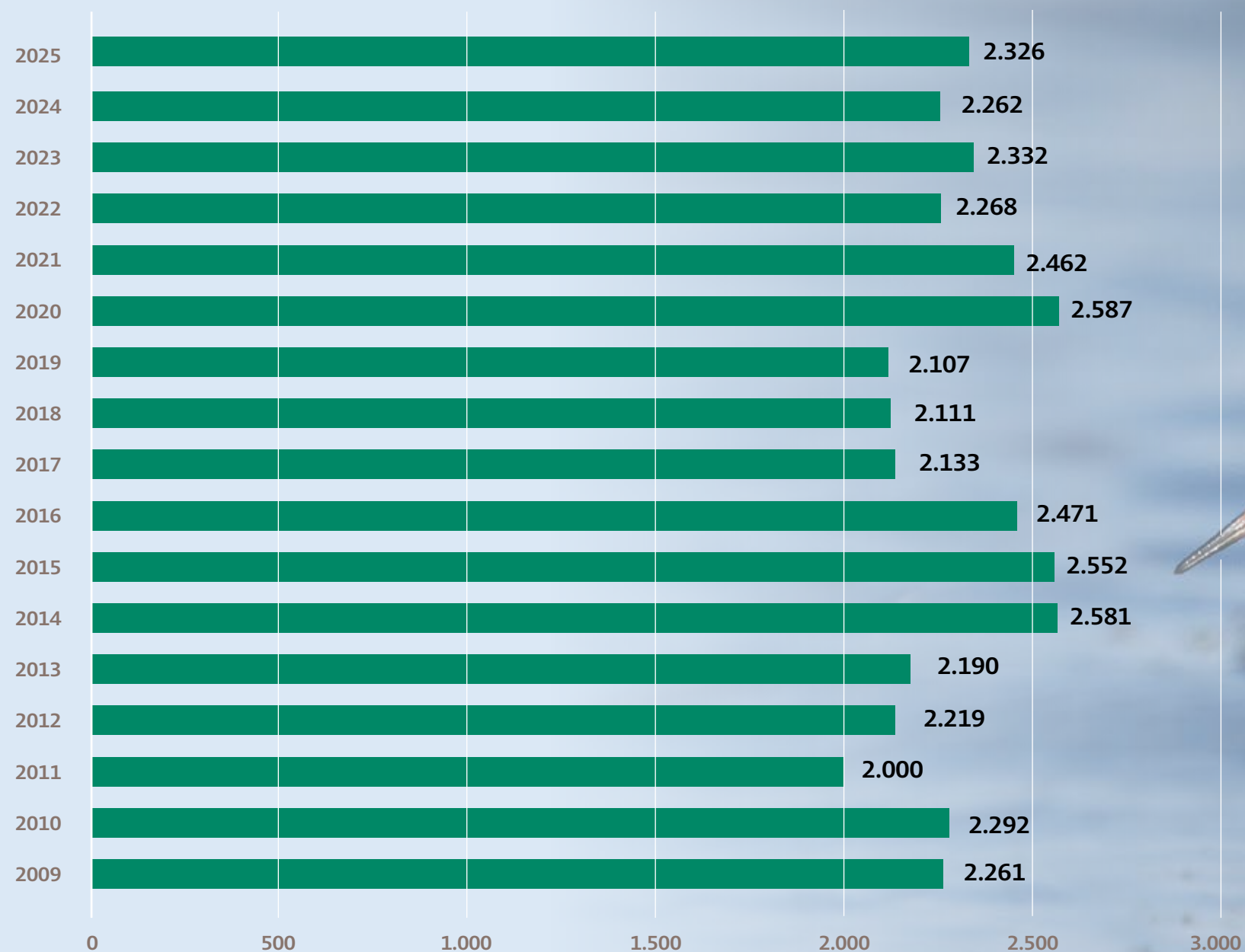
UITKOMSTRESULTATEN PER HOOFDSOORT

(illustraties: : Elwin van der Kolk)

GROEPSNAAM/GEBIED	LEGSELS
Natuur- en milieuvereniging Het Stroomdal Coevorden	229
Weidevogelbescherming Oosterhesselen	228
Vogelwerkgroep Emmen	216
Weidevogelbescherming Wapserveen	180
Weidevogelvereniging Limosa Limosa Zuidlaren	149
Natuurwerkgroep Ruinerwold	130
Weidevogelbescherming Smilde	113
Weidevogelbescherming Alteveer	105
Weidevogelbescherming Westerbork	102
Weidevogelbescherming Dalen	87
Weidevogelbescherming Dwingeloo	84
Weidevogelbescherming Gieten	77
Weidevogelbescherming Assen	115
Weidevogelbescherming Gasteren Anderen	50
Vogelwerkgroep Uffelte	45
Weidevogelbescherming De Wijk	45
Weidevogelbescherming Wijster	40
Weidevogelbescherming Ruinen	37
Weidevogelbescherming Noordenveld	36
Weidevogelbescherming Meppel	34
Weidevogelbescherming Vries	31
Weidevogelbescherming Zwiggelte	25
Weidevogelbescherming Borger	23
Boerenlandvogels De Veenkoloniën	22
Weidevogelbescherming Echten	22
Vogelwacht Eelde e.o.	18
Weidevogelbescherming Havelte - Meppel	17
Weidevogelbescherming Beilen	16
Weidevogelbescherming LOFAR	16
Weidevogelbescherming Roderwolde	15
Weidevogelbescherming Hooghalen	10
Weidevogelbescherming Lieveren	5
Weidevogelbescherming Elp	4
TOTAAL	2.326

AANTAL GEREGISTREERDE LEGSELS VAN 2009-2025

Schelpenbank Zuidlaren

De schelpenbank in Zuidlaren, in een van onze plas-drassen, heeft in 2025 nog niet de gewenste soorten opgeleverd. We hoopten op de kluut en de kleine plevier, maar die hebben de schelpenbank nog niet ontdekt. De schelpenbank is in december 2024 aangelegd om meer diversiteit in het gebied te brengen. We zagen wel dat Kieviten er graag komen foerageren en baltzen en ook scholekster toonde interesse. De vele ganzen in het gebied hebben wellicht gezorgd voor wat verstoring. Volgend jaar nieuwe ronde, nieuwe kansen.

Een tapuit op doortrek

De brand ganzen waren in 2025 vaste gasten

Jaaravond

De jaaravond voor de vrijwilligers van de boerenlandvogelbescherming vond plaats op dinsdag 13 mei in het Zalencentrum Meursinge in Westerbork. 82 belangstellenden woonden de avond bij. Er was gezorgd voor een avondvullend programma met diverse sprekers zoals Henk Jan Ottens van Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels, Nikkie van Grinsven van FBE Drenthe en Michiel Elderenbosch van Landschapsbeheer Drenthe. Michiel sprak over de ontwikkelingen van de boerenlandvogels in Drenthe en besprak het verloop van het seizoen. Ook werd de trofee uitgereikt voor het vinden van het eerste Kievitsei.

Een volle zaal op de jaaravond

Eerste Drentse kievitseï gevonden nabij Holsloot

Vrijwillig weidevogelbeschermer Hielke Braaksma (69) van de Vogelwerkgroep Emmen heeft op 11 maart om 8.45 uur het eerste kievitseï gevonden op landbouwgrond nabij Holsloot. Michiel Elderenbosch van Landschapsbeheer Drenthe bevestigde na controle met een watertest dat het om een vers ei ging. Het boerenlandvogelseizoen in Drenthe was hiermee officieel begonnen.

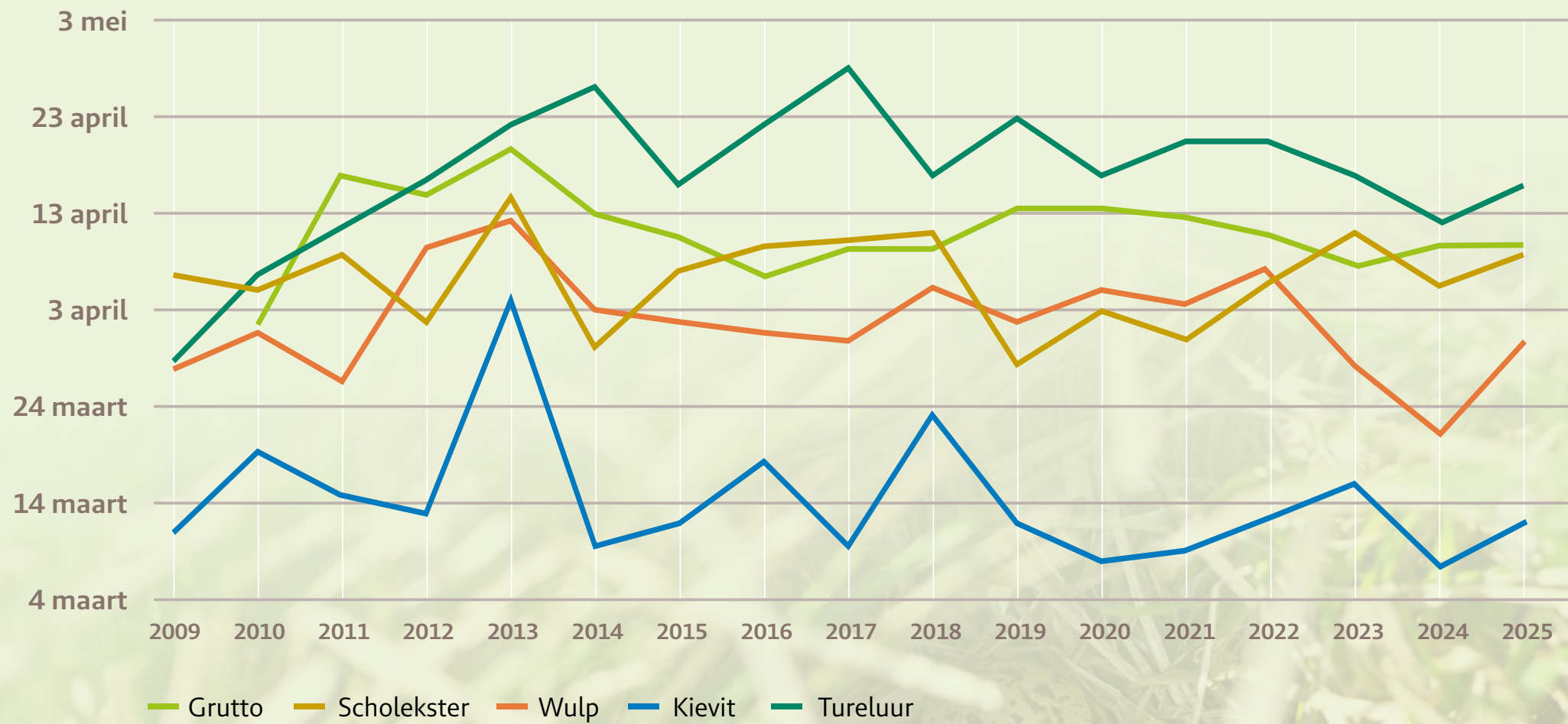
Hielke Braaksma had al een voorgevoel dat hij die dag een ei zou vinden. De kievit die hij de 3 dagen daarvoor op het perceel in de gaten hield, vertoonde afwijkend gedrag, een belangrijk onderdeel van de weidevogelbescherming. Hielke: “Het vrouwtje begon ‘speurend’ rond te lopen en heel actief naar wormpjes te zoeken. Dat was anders dan normaal en dat viel op. Ik wilde de volgende dag meteen gaan kijken. Na een onrustige nacht ben ik in alle vroegte opgestaan. Ik zei tegen mijn vrouw: ‘Met een beetje geluk gaat het vandaag gebeuren.’ Ik ging het veld in en ja hoor, daar lag het ei. Het is een leuke ervaring om het eerste ei te vinden in Drenthe.”

Inzet

Hielke Braaksma woont in Emmen waar hij zich al ruim 37 jaar voor de weidevogelbescherming inzet. Regelmatig gaat hij met zijn groep op pad om kievitsnesten te zoeken. Daarvoor deed hij dat in Friesland, de provincie waarin hij is geboren. Hielke: “Ik ben ermee opgegroeid. Het zoeken naar kievitseieren doe ik al vanaf mijn veertiende. Wij waren vroeger altijd in het veld te vinden. Het is een soort virus. Elk voorjaar begint het weer te kriebelen en dan moet je weer het veld in. Lekker struinen.”

MELDING EERSTE EIEN VAN DE AFGELOPEN JAREN

SOORT	NAAM	PLAATS	2025
Kievit	<i>Hielke Braaksma</i>	Holsloot	11 maart
Scholekster	<i>Ruchard Borrel</i>	Smilde	9 april
Wulp	<i>Wout Schieving/ Henk Visser</i>	Witteltermade	30 maart
Grutto	<i>Jaap van Gorkum</i>	Zuidlaren	10 april
Tureluur	<i>Albert Boers</i>	Dwingeloo	15 april

Nieuwe plas-dras in Alteveer: aantrekkelijk voor weidevogels

Het gebied rond Alteveer is weer een stukje aantrekkelijker geworden voor weidevogels. Op grond van WMD Drinkwater, gepacht door melkveehouder Van der Sar, is een nieuwe plas-dras aangelegd. Zo'n 3,5 hectare is omgevormd tot geschikt leefgebied waar boerenlandvogels zoals de Kievit, tureluur en grutto volop kunnen broeden. Het doel: meer nesten, meer kuikens én meer jongen die veilig kunnen uitvliegen.

In Drenthe wordt al jaren gewerkt aan de bescherming van weidevogels. Naast de ANLb-gebieden Hunzedal en Drostendiep, gebieden waar met Europees natuurbeheerbudget wordt gewerkt, krijgen ook andere kansrijke regio's aandacht. Een van die regio's is het gebied tussen Alteveer, Hoogeveen en Hollandscheveld. Dit open, waterrijke landschap met weinig bosjes is bij uitstek geschikt als broedgebied voor weidevogels.

In samenwerking met lokale boeren, vrijwilligers, gemeente Hoogeveen en WMD Drinkwater wordt hier gewerkt aan meer biodiversiteit en betere leefomstandigheden voor weidevogels. Ruim 1.100 hectare is potentieel geschikt, met als nieuwste aanwinst de plas-dras op de pachtgrond van Van der Sar.

Plas-dras?

Bij het realiseren van een plas-dras stellen boeren hun grasland beschikbaar voor aangepaste beheersmaatregelen in ruil voor een vergoeding, zoals het verhogen van het waterpeil. Met behulp van een mobiele kraan worden ondiepe laagtes gegraven, waarna een pomp op zonne-energie het land onder water zet. Hierdoor ontstaat een plas-dras: een nat, drassig gebied dat insecten aantrekt en waar wormen en larven makkelijk met de snavel uit de grond kunnen worden gehaald. Dit jaar is het aantal plas-drassen bij Alteveer uitgebreid

De plas-dras net na de aanleg

van 3 naar 5. Naast de provincie Drenthe dragen ook de gemeente Hoogeveen en WMD Drinkwater financieel bij. Dankzij extra budget kon het gebied verder worden uitgebreid.

Hoge nood

Dat het gebied bij Alteveer in trek is bij weidevogels, bleek vorig voorjaar. Een nieuw plas-drasgebied dat eind april 2024 werd opgeleverd, leverde al binnen een week het eerste legsel op. Kieviten en tureluurs namen het perceel razendsnel in gebruik. Deze snelle bezetting benadrukt de hoge nood onder weidevogels en het gebrek aan geschikt broedgebied. Ook in omliggende percelen nam het aantal legsels toe.

Nieuw instrument

De nesten zijn grotendeels gevonden met de drone. Om de vogels niet te verstoren, is er gebruik gemaakt van dit hulpmiddel en dat leverde een mooi aantal nesten op. We nemen aan dat niet alle nesten zijn gevonden, maar de komende jaren willen we proberen

het aantal vogels nog beter in beeld te krijgen. Het raster dat is geplaatst door vrijwilligers heeft ook goed gewerkt. De vrijwilligers hebben het onderhouden. Zo hebben zij ervoor gezorgd dat er geen gras tegen de stroomdraden kon groeien.

Hoe nu verder?

Nu het broedseizoen is afgelopen, kunnen we de balans opmaken en kunnen we concluderen dat de nieuwe plas-dras goed heeft gewerkt. Zelfs een wilde eend heeft er een nest gebouwd. De pionierssituatie heeft ervoor gezorgd dat vooral kieviten en tureluurs gebruik hebben gemaakt van dit nieuwe leefgebied. Na de aanleg en het onder water zetten van het land is de grasgroei vertraagd waardoor het lange tijd geschikt was als broedplek. Het aantal legsels is nog niet zo hoog

als in andere grote plas-drassen. De nieuwe plas-dras moet nog meer bekend raken bij de vogels. Met behulp van boeren en vrijwilligers uit het gebied gaan we kijken hoe we de plas-drassen weer gereed kunnen maken voor het komende seizoen. Daarvoor moeten de percelen weer deels zwart worden gemaakt, zodat we de vogels een pionierssituatie kunnen aanbieden. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid tijdens een vorstperiode zijn of in het vroege voorjaar.

We evalueren samen met alle betrokken partijen hoe we Alteveer verder kunnen optimaliseren voor de weidevogels. Met hulp van de provincie Drenthe, WMD Drinkwater en de gemeente Hoogeveen zorgen we ervoor dat we een platteland krijgen waarin weidevogels weer een mooie plek krijgen.

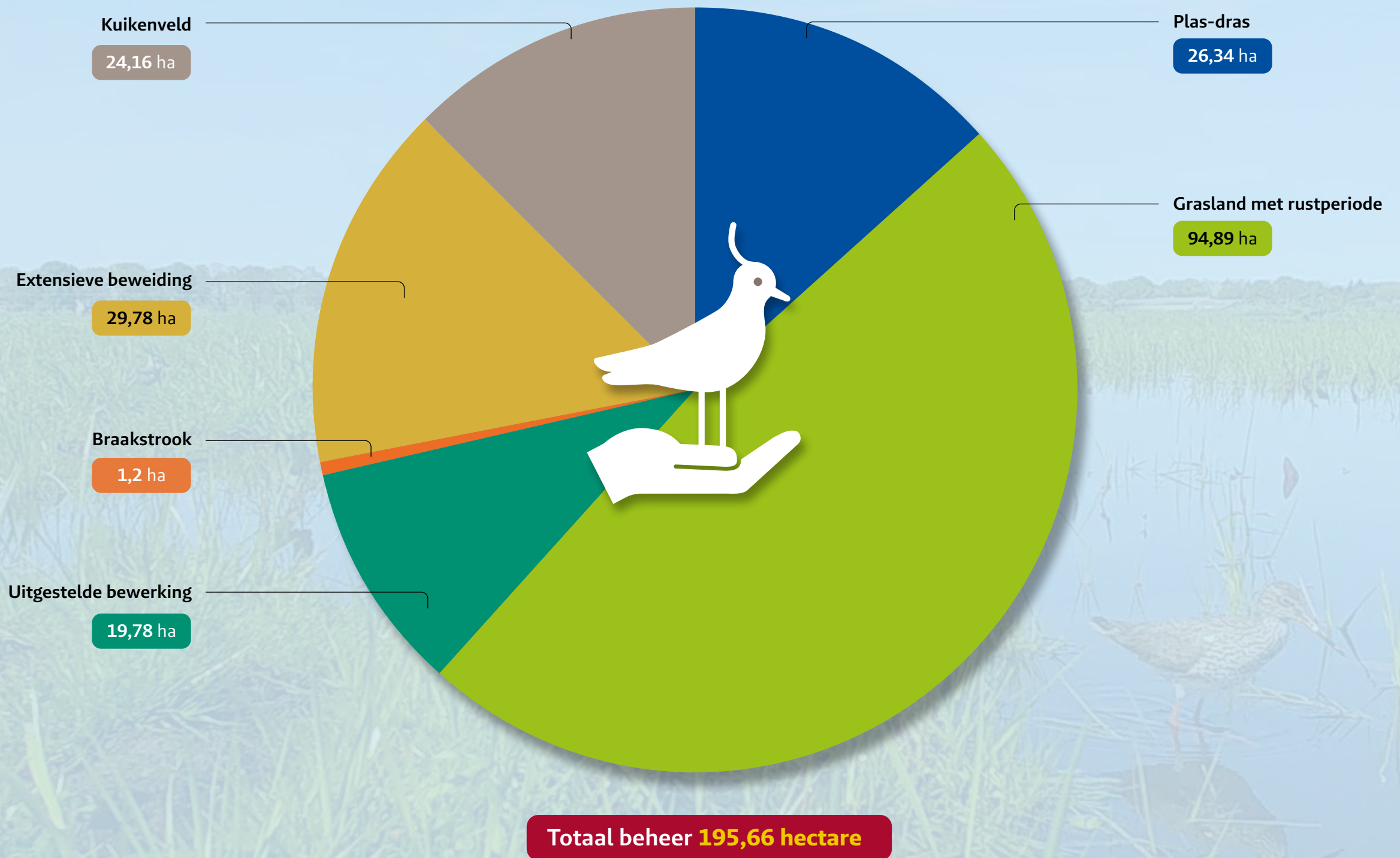

Zelfs kempfanen maken een stop bij de nieuwe plas-dras

Ook wulpen waarderen de plas-dras

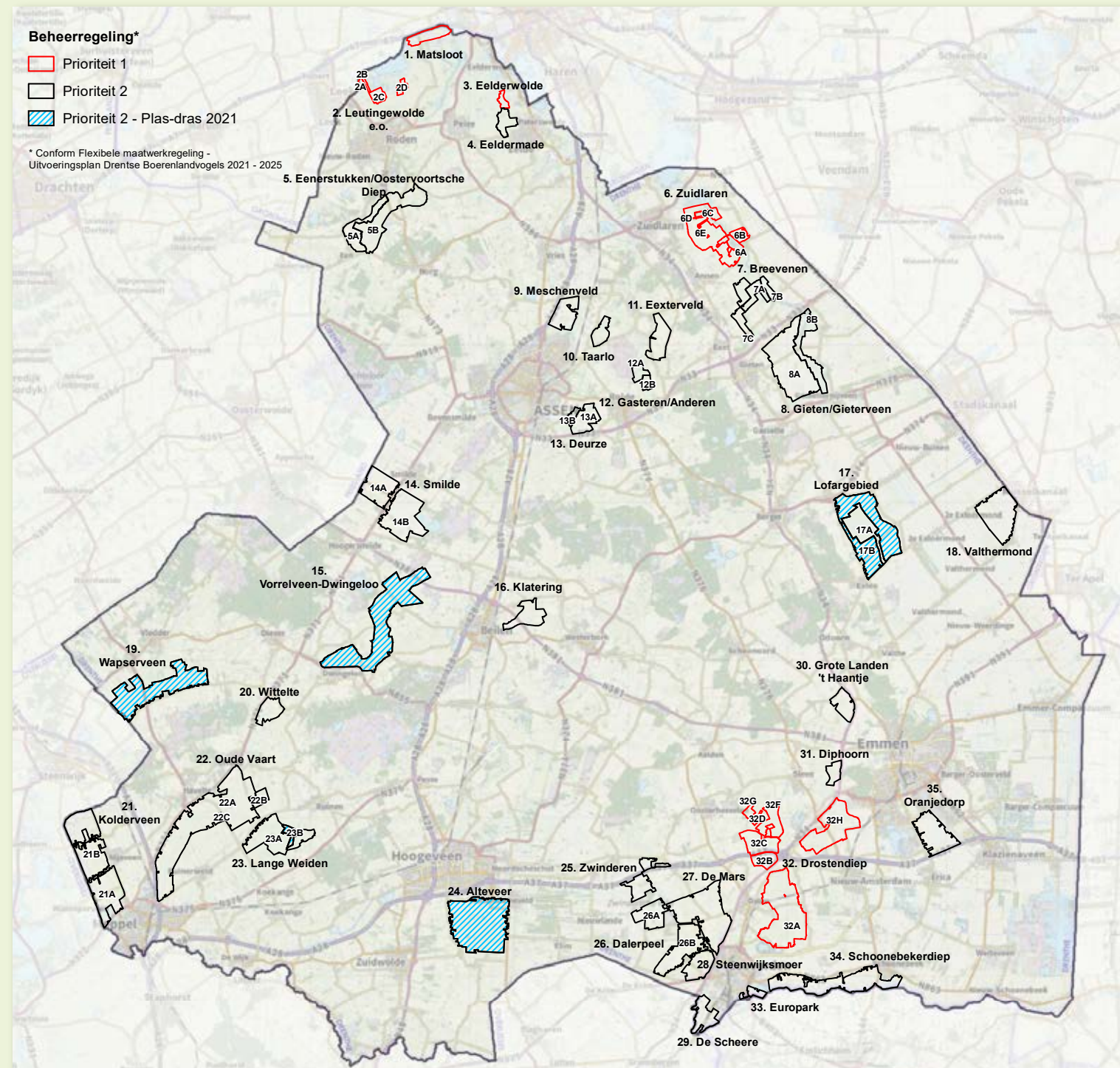
In 2025 hebben we het volgende gerealiseerd

Gebiedsscans voor weidevogels: 'van groot belang'

Boerenlandvogels in de provincie Drenthe worden bedreigd: hun leefgebieden krimpen en de populaties nemen af. Om het tij te keren, is er dit seizoen voor het eerst gebruikgemaakt van gebiedsscans. Hierin wordt met relevante informatie aangetoond dat een stuk land geschikt is als leefgebied voor boerenlandvogels, zodat het uiteindelijk beter beschermd kan worden. Peter Bennema, voorzitter van het Ermberaad, en Menno Gunst, medewerker monitoring natuur en boerenlandvogels provincie Drenthe, zijn enthousiast over deze ontwikkeling.

In het Ermberaad wordt gezamenlijk gewerkt aan het uitvoeringsplan Drentse Boerenlandvogels 2021-2025. Het verbeteren van de leefomgeving van boerenlandvogels (biotoopverbetering) speelt hierin een belangrijke rol. Een flexibele maatwerkregeling is een van de maatregelen om dit te kunnen bereiken. Het kan worden ingezet als 'geldpot' om bijvoorbeeld agrariërs te compenseren voor inkomstenderving en hen te motiveren deel te nemen aan effectief weidevogelbeheer. De flexibele pot wordt zoveel mogelijk gebiedsgericht ingezet in weidevogelclusters. Om de vinger aan de pols te houden in deze weidevogelclusters zijn gebiedsscans ontwikkeld.

35 gebieden waar kansen liggen voor weidevogels

Ecologische situatie

Gebiedsscans maken het mogelijk om de focus te leggen op bepaalde gebieden volgens een standaardmethode, waardoor ze kunnen worden beschermd en beheerd. In het afgelopen jaar zijn er 35 gebiedsscans gemaakt van de weidevogelclusters in Drenthe. Voorzitter Peter Bennema: “Met een gebiedsscan leg je de ecologische situatie en het gebruik over enkele jaren vast, in een soort paspoort. Zo kunnen we de waarde van extra aandacht en investeringen in een aantal gebieden aantonen. Daarnaast kun je de keuzes voor de focus op een gebied beter onderbouwen in het geval van discussies. Anders blijf je in algemeenheden praten.”

Verbetering

In een gebiedsscan wordt onder meer gekeken naar de aanwezigheid van vochtig en kruidenrijk grasland, de vegetatiestructuur, de plas-dras en het beheer van het land. Welke vogels zijn aanwezig, wordt er gejaagd, is er animo bij de boeren om tegen vergoeding later te maaien? Ook worden de nesten in het gebied geregistreerd. Menno Gunst: “Op deze manier kunnen we heel goed zien wat er in het gebied gaande is en kunnen we de financiële middelen van de provincie effectief inzetten: van beheer tot monitoring. We zijn op de hoogte van de habitatkwaliteit, hoe het landschap eruitziet, welke soorten vogels er zijn en waar de nesten zitten. Met dit inzicht kun je gericht aan de slag gaan, betere keuzes maken en biotoopverbetering toepassen. Ik zie er zeker het voordeel van in. Het is een mooie basis voor de toekomst.”

Onderbouwen predatiebeheer

Volgens Peter Bennema is het gebruik van gebiedsscans van groot belang voor de bescherming van boerenlandvogels. Peter Bennema: “Eerder gebruikten we resultaten op basis van waarnemingen van vrijwilligers in het veld om de rechter te overtuigen om ontheffing te verlenen voor jagen met een lichtbak. Nu gebruiken we deze feitelijke scans om predatiebeheer te onderbouwen waardoor je van de emotionele kant van het debat af bent. Maar we komen er wel achter dat er nu, een jaar later, gebieden zijn die beter of net zo goed zijn als de gebieden waar nu de focus op ligt. Wij willen graag dat er meer gebieden voor ontheffing in aanmerking komen. Daarom moet je ieder jaar de scans actueel houden.”

Nut en noodzaak predatiebeheer

Mas van Steenis, secretaris bij Faunabeheereenheid Drenthe, houdt zich bezig met de coördinatie van de uitvoering van predatiebeheer in onze provincie. Dit beleid is noodzakelijk om boerenlandvogels in Nederland te kunnen beschermen.

In het broedgebied van boerenlandvogels komen verschillende predatoren voor, zoals de vos en de zwarte kraai. Deze predatoren vormen een serieuze bedreiging voor het broedsucces van de boerenlandvogels, waardoor deze vogels minder kans hebben op voldoende nakomelingen en populaties blijven afnemen. Faunabeheereenheid Drenthe (FBE Drenthe) adviseert de provincie over predatiebeheer en verzorgt de uitvoering als de benodigde vergunningen worden verleend. Halverwege 2024 is het faunabeheerplan predatiebeheer van de FBE in werking gesteld. Mas van Steenis: “Predatiebeheer is noodzakelijk om boerenlandvogelpopulaties te laten herstellen, maar het is een onderdeel van een grotere aanpak. Zo ligt de nadruk van de provincie bijvoorbeeld ook op biotoopverbetering.”

Biotoopmaatregelen

In de provincie Drenthe ligt de focus op 35 gebieden die potentie hebben als geschikte habitat voor boerenlandvogels. Als predatiebeheer noodzakelijk wordt geacht,

moeten deze gebieden aan een aantal eisen voldoen voordat een vergunning wordt verleend. Zo moet er een behoorlijke populatie vogels zitten en de biotoop moet geschikt zijn voor weidevogels of er moeten biotoopmaatregelen zijn genomen. Mas van Steenis: “Inmiddels hebben 6 gebieden deze toets doorstaan en zijn er vergunningen afgegeven waarmee in deze gebieden in de periode van 1 december tot 30 juni beheer kan worden uitgevoerd op de 2 grootste predatoren, de zwarte kraai en de vos.” Omdat de vos vooral ’s nachts actief is, maakt de FBE het mogelijk om ’s nachts deze predator te bestrijden door vangkooien te plaatsen en afschot met nachtelijke apparatuur toe te staan. De kraai is vooral in de schemerfase rondom zonsopgang en zonsondergang actief.

Ogen en oren

Het beheer gaat in nauwe samenwerking met allerlei gebiedspartijen, zoals het Ermberaad, de provincie Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe, jagers verenigd in Wild Beheer Eenheden (WBE) en weidevogelvrijwilligers. Mas van Steenis: “We proberen de jagers en de weidevogelvrijwilligers met elkaar in contact te brengen. Zij zijn onze ogen en oren en weten waar veel vogels broeden en waar de vossen zitten. Jaarlijks maken we een werkplan waarin we de coördinatie vastleggen.

Een vos vastgelegd met wildcamera

Hierin stemmen we met elkaar af waar bijvoorbeeld de vangkooien staan en wie waar aan de slag gaat.” De secretaris benadrukt dat het protocol een dynamisch geheel is. “We zijn nu aan het kijken of er meer gebieden geschikt zijn als leefgebied voor boerenlandvogels. Het ontwikkelt zich steeds meer. Zo is er meer mogelijk qua biotoopmaatregelen en zijn er meer tellingen. Daarnaast zijn we afhankelijk van boeren die de biotoop in orde willen brengen. Gelukkig zien we steeds meer animo bij grondgebruikers nu de mogelijkheid er is om predatiebeheer te doen. Het kan zijn dat de boer het niet meer wil of kan. Dan moeten we de vergunning voor dat gebied intrekken. Maar we willen het liefst zoveel mogelijk langetermijndenken. Sowieso moet je predatiebeheer jarenlang doorvoeren, wil je een opgaande trend in de populatie weidevogels zien. Dat betekent continu aandacht geven en doorlopend aan biotoopbeheer en predatiebeheer doen. Dat is wel een uitdaging, maar het is mogelijk. Dankzij de tomeloze inzet van weidevogelvrijwilligers, jagers en boeren!”

Vrijwilligersgroep uitgelicht: Gieten

De boerenlandvogelbescherming staat of valt met de vrijwilligers die zich hiervoor hard maken. Soms gaat het om grote groepen en soms zijn ze klein, maar allemaal hebben ze hetzelfde doel voor ogen: het helpen van zoveel mogelijk boerenlandvogels.

De vrijwilligersgroep Gieten bestaat uit een aantal subgroepen, die op verschillende dagen in de week in actie komen. Zo loopt Gieterveen op maandagmorgen, Eexterveen op donderdagavond, Veenhof op vrijdagmiddag en Gieten op vrijdagmorgen en maandagavond. Ieder seizoen wordt afgetrapt met een bijeenkomst in de kantine van de ijsvereniging.

Coördinator Luuk Oeben blikt terug op de successen van het afgelopen jaar. Luuk: “Ik vind de uitbreiding van de zoekgroep geweldig. Toen ik mij 5 jaar geleden

Deel van de vrijwilligersgroep Gieten

aanmeldde, was ik de enige aanwinst voor de groep. Nu is er een werving geweest waarop 13 reacties kwamen en 11 zijn blijven hangen (waarvan 2 bij de groep Zuidlaren). Daarnaast is het vinden van een wulpennest in ons gebied altijd een geluksmomentje, omdat er weinig wulpen zijn in ons gebied. De vondst van een nest met 5 Kievitseieren door de groep Gieterveen was ook een hoogtepunt. Het was wel jammer dat onze vrijwilliger Roelof Warmink een dag te laat was met het vinden van het eerste ei. Ik had hem dat zo gegund. Hij loopt al jaren mee met de weidevogelbescherming en deelt ook veel van zijn kennis met de groep. Verder vind ik het erg bijzonder dat Ab Hingstman (91) nog steeds helpt bij het zoeken naar nesten.”

“Het vinden van een wulpennest in ons gebied is altijd een geluksmomentje.”

Luuk merkt op dat het zoeken aan het begin van het seizoen verschilt met aan het eind van het seizoen. Luuk: “Het aantal nesten dat wordt gevonden is natuurlijk wisselend. Het begint met niets of weinig, later wordt dat wat meer en op het eind van het seizoen wordt het weer minder. Wat opvalt is dat de mate van predatie aan het einde van het seizoen (als de gewassen de nesten aan het zicht onttrekken) minder lijkt te worden.”

Roelof Warmink vindt Kievitseinet een dag te laat

5 Kievitseieren in een nest

In het spoor van de Kievit

ROLAND VAN DE VEN

WEIDVOGELBESCHERMING VRIES

“Ik fiets door het westelijk deel van Vries, in het noorden van Drenthe. Langs weides, graslanden, braakliggende gronden, aardappelpercelen en maisvelden. Dit stukje Vriezerhoek is het oostelijke deel van de Boermarke Zeijen.

Het is eind januari en de komst van de weidevogels maken me elk jaar weer enthousiast. De kieviten die als eerste van de weidevogels invliegen, trekken door naar het noorden. Het is nog te koud om te broeden. Maar in de tweede week van februari is het zover. Met het blote oog, maar ook met de verrekijker, zie ik kieviten territoriaal gedrag vertonen. Mannetjes jagen op elkaar om het beste stukje grond te bemachtigen. Ze maken kuiltjes in de grond voor de nesten, schuivend met hun borst of trappend met hun poten. De strootjes vliegen in het rond om het nestje af te maken. Dit alles om het vrouwtje te imponeren.

In deze periode is het altijd weer de vraag: voor welk perceel kiezen ze? Het is namelijk niet vanzelfsprekend dat ze broeden op hetzelfde perceel als het jaar ervoor. De Kievit, die het meest voorkomt in dit deel van de Boermarke, heeft de laatste jaren een duidelijke voorkeur voor braakliggende gronden van aardappel- en maisvelden.

De fazant, patrijs, grutto, wulp, scholekster en tureluur, die we hier niet of nauwelijks meer zien, huizen liever in graslanden. Dit jaar heeft de Kievit massaal gekozen voor een braakliggend perceel tussen de Hooijdijk en de Oosterweg. Dit perceel behoort aan boer Evert. ‘Evert...,’ zei ik aan de telefoon. ‘Ik ben een weidevogel-vrijwilliger en sinds kort ook coördinator. We kennen elkaar niet, maar daar moet verandering in komen. Want we hebben elkaar nodig. Kan ik je spreken?’ Niet lang daarna staan we aan de Oosterweg naar de kieviten te kijken.

Bewerking van het land

Er liggen nesten op het perceel en de eerste eieren zijn op 31 maart al gevonden. Evert is enthousiast. Hij wil ook graag dat het goed gaat met de weidevogels. Maar waar eindigt het vogelbelang en wanneer begin je met de landbewerking op het perceel ten behoeve van het gewas dat erop moet komen? De vogels hebben geluk. Het is de bedoeling dat er mais op komt; de bewerking kan nog worden uitgesteld. Vervolgens maken we een plan om een experiment uit te voeren. Ik bescherm de nesten met gele paaltjes, Evert stelt

“We doen er samen alles aan om de weidevogel te helpen, te beschermen en het potentieel te laten groeien.”

Het beschermingsexperiment in beeld

de bewerking zo lang mogelijk uit. Samen plaatsen we 500 meter schapengaas om de vos, de das en de steenmarter buiten het bereik van de nesten te houden. We bespreken het plan en de mogelijkheid van subsidie met betrekking tot de uitgestelde bewerking met Landschapsbeheer Drenthe. Zo doen we er samen alles aan om de weidevogel te helpen, te beschermen en het potentieel te laten groeien. Op deze 10 hectare grond hebben we inmiddels 17 nesten, waarvan 2 nesten zijn gepredeerd door kraaien, 12 nesten met 4 eieren zijn uitgekomen en nog 3 nesten worden bebroed op het moment van schrijven.

Met elkaar is het mogelijk iets te doen aan het nijpend tekort aan weidevogels in dit deel van de Boermarke. Maar ook elders waar vrijwilligers vanaf begin februari tot eind juni met liefde de verbinding zoeken om al het mogelijke te doen de weidevogel in aantallen te laten stijgen.”

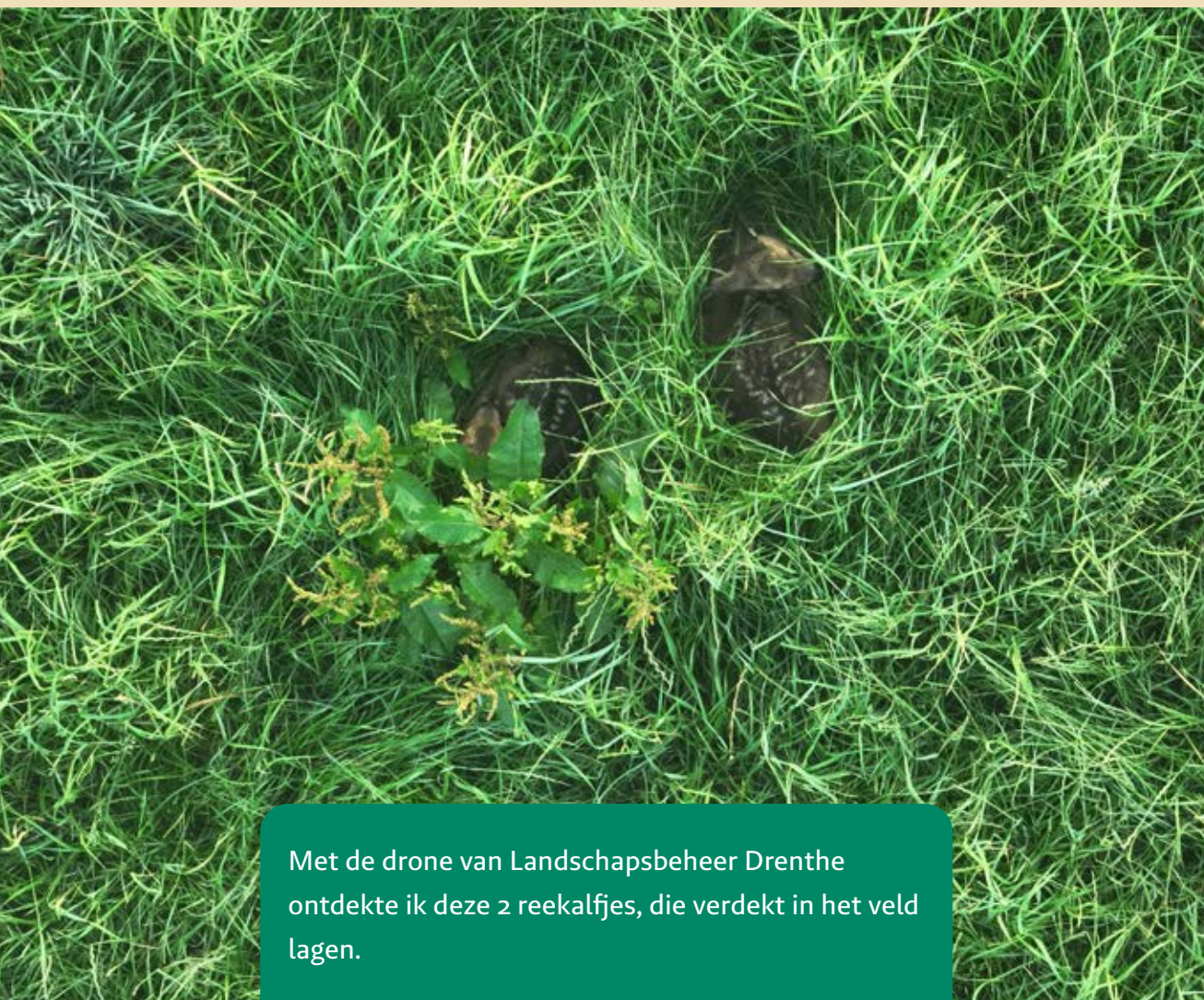
Markering van het weidevogelperceel

Missie geslaagd: kuikens!

Beelden en verhalen uit het veld

Gedurende het weidevogelseizoen ontvangen wij regelmatig leuke opmerkelijke foto's en nieuwtjes van vrijwilligers. Hierbij een greep uit de ingezonden berichten van het afgelopen jaar.

Met de drone van Landschapsbeheer Drenthe ontdekte ik deze 2 reekalfjes, die verdekt in het veld lagen.

JAN REINDS

WEIDVOGELBESCHERMING ELP

Na 1,5 maand zoeken naar het bestaan van een wulpenpaartje met Gerko Zinger, konden we uiteindelijk op 25 juni een wulpjong ringen die op 25 juli in Wales is gefotografeerd. De ring bewijst dat het de wulp was van de Oudemolenseweg in Ubbena. Dit was mijn hoogtepunt van het weidevogelseizoen.

ROLAND VAN DE VEN

WEIDVOGELBESCHERMING VRIES

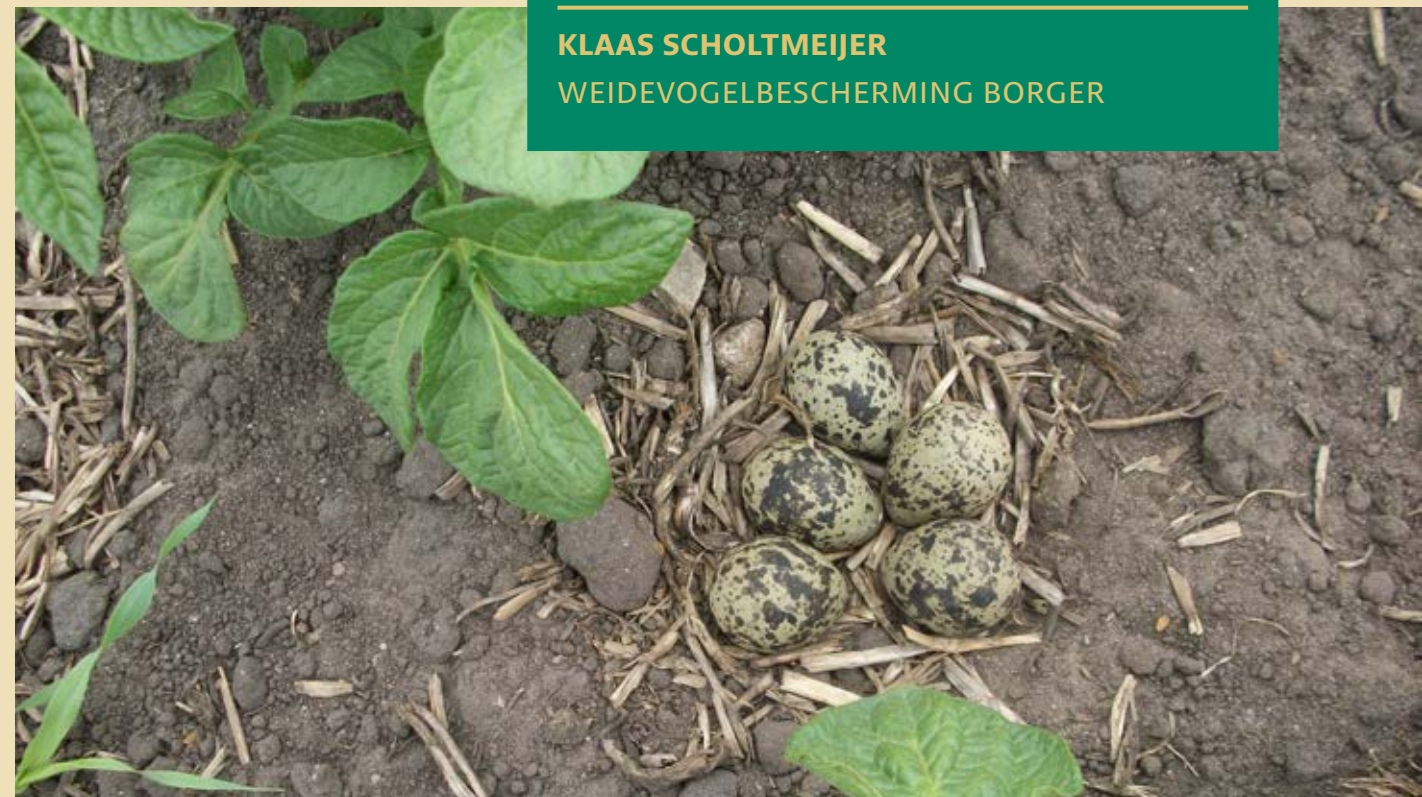

Deze foto van de wildcamera vind ik veelzeggend. Het zegt iets over de broedomstandigheden van de wulp in samenloop met de intensieve landbouw. Het laat zien dat bescherming noodzakelijk is. Het is een mooie actiefoto van de wisseling van de wacht, beide dieren zijn zichtbaar. Als je goed kijkt, zie je nog een vogel verstopt tussen in het gras!

ROEL BOUWMEESTER
WEIDVOGELBESCHERMING ECHTEN

Wij hebben dit jaar minder nesten gevonden, maar er was ook minder verlies. We hebben veel jonge Kieviten gezien. Ook vonden we een Kievitnest met 5 eieren aan de Paardenkampenweg in Borger. Dat blijft bijzonder!

KLAAS SCHOLTMEIJER
WEIDVOGELBESCHERMING BORGER

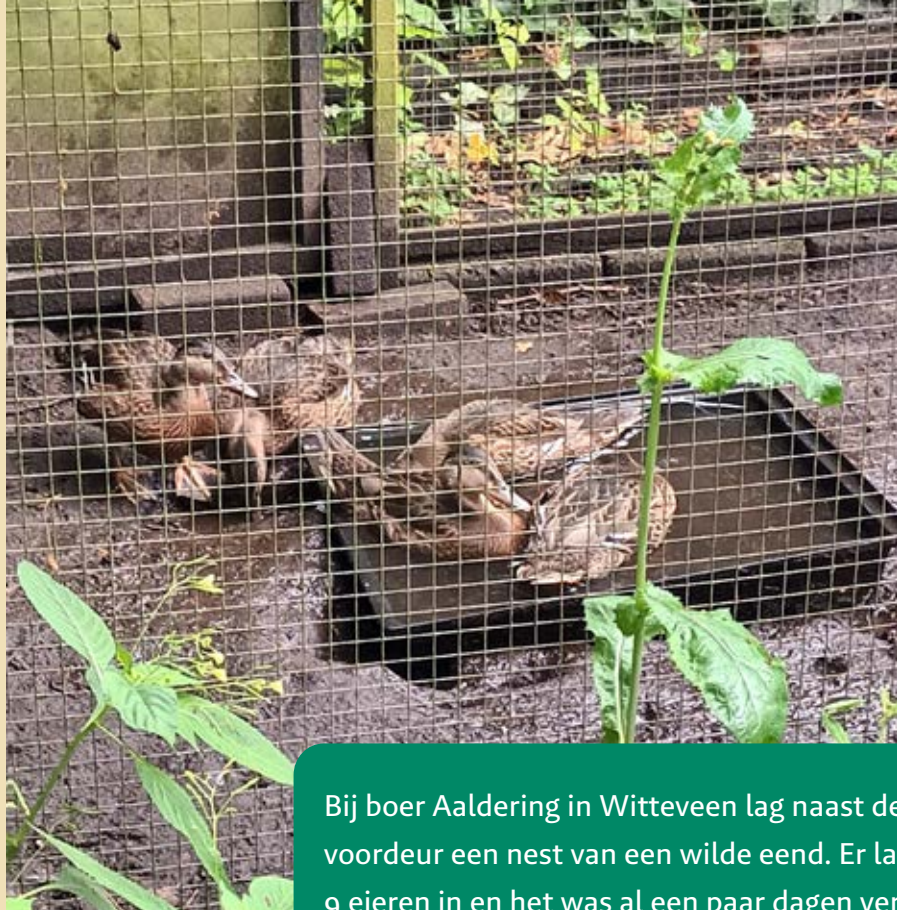

Op 4 juni hebben we 2 jongen van de wulp geringd na het maaien van de tweede snede. De boer werkte mooi om het nest heen en zijn kinderen waren erbij toen de kuikens werden geringd!

Op 5 juni hebben we 2 jongen geringd in het bijzijn van Jasper Timmer, stagiaire bij Werkgroep Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels en zijn stagebegeleider. De wulp werd voorzien van een unieke ring met code T12 en is op 9 september alweer gezien in de kop van Noord-Holland.

FREEK DE WIT
NATUURWERKGROEP RUINERWOLD

Bij boer Aldering in Witteveen lag naast de voordeur een nest van een wilde eend. Er lagen 9 eieren in en het was al een paar dagen verlaten. Die eieren zijn in een broedmachine gelegd en er zijn 5 eieren uitgekomen. De eigenaar van de broedmachine heeft ze vervolgens grootgebracht. Na 5 weken hebben we ze de vrijheid gegeven bij Scharreveld.

JAN HOEKSTRA
WEIDVOGELBESCHERMING WESTERBORK

In Wapserveen werd het laatste wulpennest in 2011 gevonden. Nu 14 jaar later vond Gert Zwambag weer een nest op zijn land. En hij vond het niet alleen, hij heeft het nest ook beschermd én maatregelen getroffen om de kuikens groot te laten worden. Met succes!

De weidevogelbeschermers van de Boermarke Wapserveen vonden dit reden genoeg om Gert daarvoor te bedanken. Op de jaarlijkse feestavond van de Boermarke ontving hij, uit handen van Piet Idserda, het wulpenspeldje met een 'wulpenbeschermers seizoen 2025' oorkonde. Gert Zwambag voelde zich erg verguld!

WENDY BROESDER
WEIDVOGELBESCHERMING WAPSERVEEN

Als bevlogen vogelaar kwam ik via via in contact met Piet Idserda in Wapserveen. Ik ben inmiddels zo jaar met pensioen, doe veel vrijwilligerswerk en wilde mij nu ook gaan inzetten voor de weidevogelbescherming. En dat kwam goed uit: Piet kon nog wel een extra hulp gebruiken. Begin april was mijn eerste dag dat ik mee de weide in ging. Niks mooier om over de velden en weilanden te lopen met stokken in je hand en dan 'nestje!' te roepen naar je mede-vrijwilligers en de stokken te plaatsen. Gelijk de eerste dag heb ik een Kievit-nestje gevonden, vandaar deze foto waar ik echt trots op ben. Later in het seizoen hebben we nog heel veel nesten gevonden.

GEERT SMIT

WEIDEVOGELBESCHERMING WAPSERVEEN

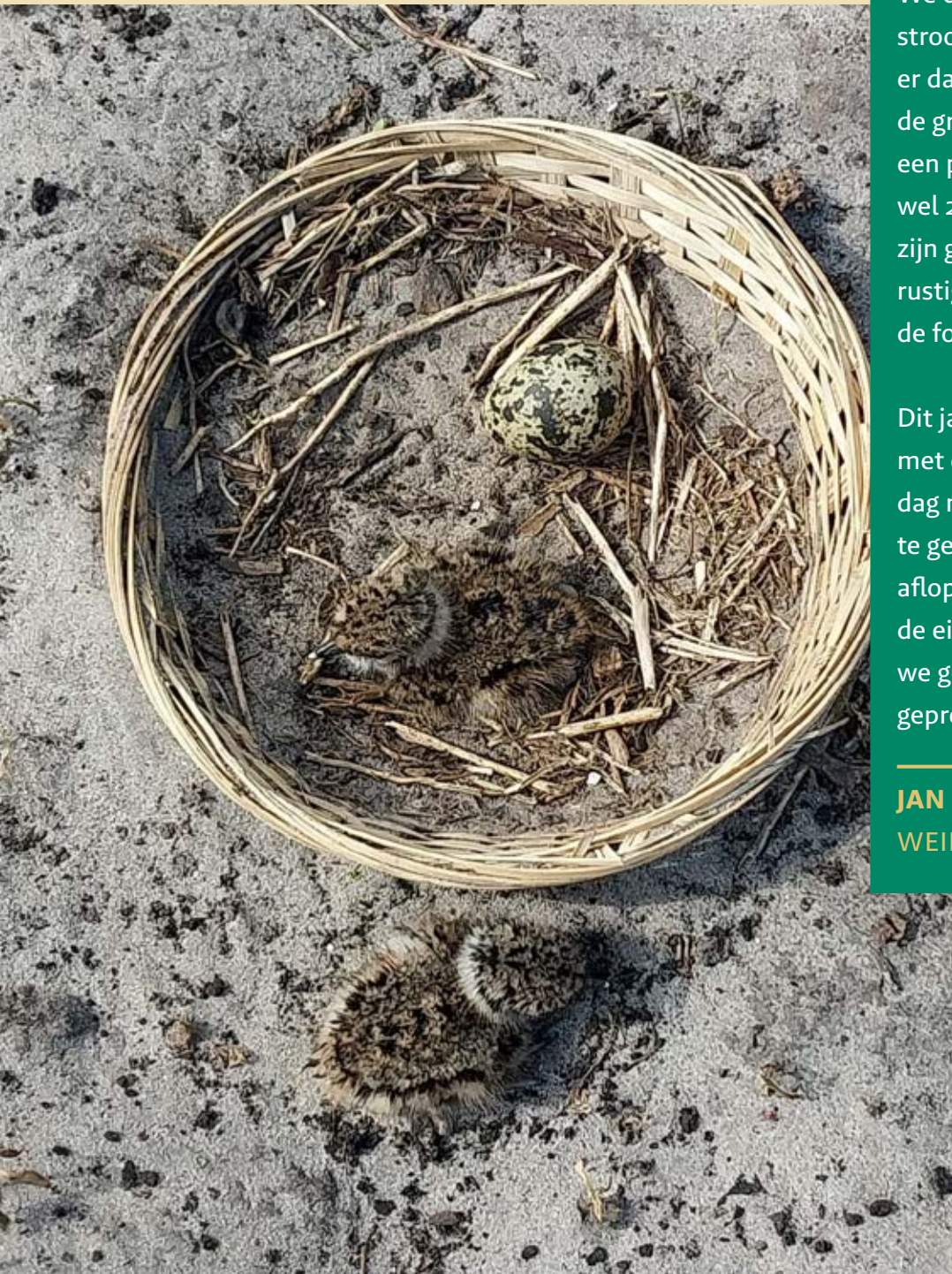
Wij hebben een prachtig jaar achter de rug. Het aantal nesten blijft nagenoeg gelijk, alleen het aantal vliegvlugge jongen was dit jaar opvallend meer, vooral onder de wulpen. Wij hebben samen gewerkt met meerdere vrijwilligers uit andere gebieden en hebben de boeren met hun kinderen nog meer betrokken bij ons werk.

Het ringen van wulpenjongen is volgens ons goed. Zo zijn er jongen van ons dit jaar gespot in Wieringen, Noord-Spanje en Engeland. Kortom, we hebben er heel veel werk ingestopt met de nodige resultaten.

AALDERT VAN DIJK

NATUURWERKGROEP RUINERWOLD

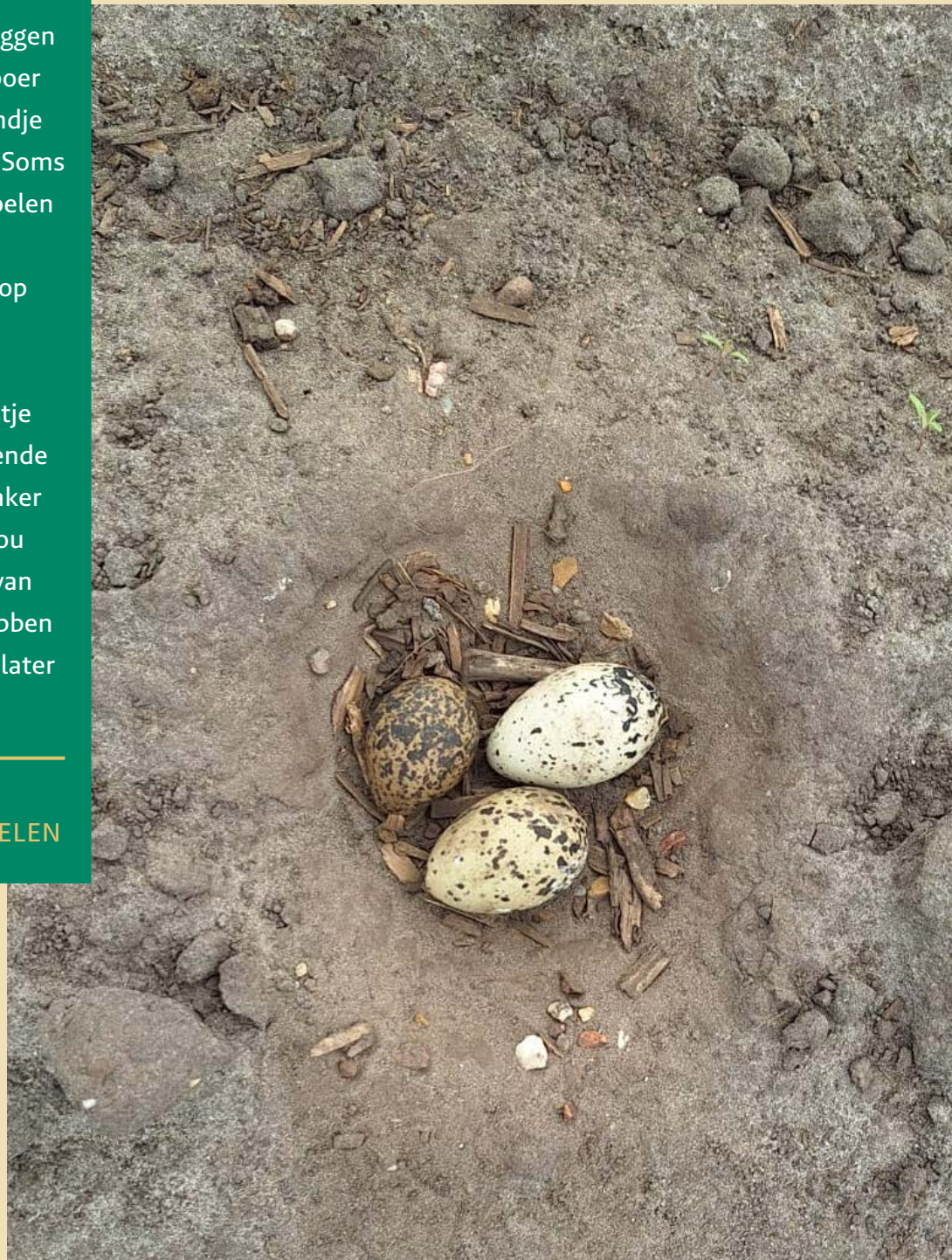

Steeds vaker maken wij bij het beschermen van kievitslegsels in akkerland gebruik van nestmandjes. We doen er wat aarde in met wat sprietjes of strootjes, drukken een kuiltje in het midden, leggen er dan de eitjes in en zetten het terug. Als de boer de grond gaat bewerken, verplaatst hij het mandje een paar meter en zet het terug als hij klaar is. Soms wel 2 of 3 keer tot er is ingezaaid of de aardappelen zijn gepoot. De kievit komt altijd terug en gaat rustig door met broeden. En met succes, zoals op de foto te zien is.

Dit jaar vond een van onze vrijwilligers een nestje met een kievits- en een scholeksterei. De volgende dag met 2 scholekstereieren. Dat schijnt wel vaker te gebeuren. Wij waren nieuwsgierig hoe dat zou aflopen en of de scholekster bij het uitkomen van de eieren de kievitpul zou accepteren. Daar hebben we geen antwoord op gekregen: het nest werd later gepredeerd.

JAN PIER CLEVERINGA
WEIDVOGELBESCHERMING OOSTERHESSELEN

Vondsten vanuit de lucht: dronepiloten aan het woord

Sinds 2022 heeft Landschapsbeheer Drenthe 2 drones met warmtecamera's in bezit. Met deze drones wordt op een hoogte van 35 meter en een snelheid van ongeveer 20 kilometer per uur over het land van een boer gevlogen. Met de warmtecamera kunnen nesten van weidevogels worden waargenomen zonder dat er in het lange gras hoeft te worden gelopen. Ook kan deze drone worden ingezet voor het vinden van reekalfjes en jonge hazen voorafgaand aan het maaien. De drone is een mooie aanvulling op het beschermingswerk. Op dit moment zijn er 11 dronepiloten actief in de provincie Drenthe.

“De drone helpt weidevogels en andere kwetsbare dieren in hun voortbestaan. Wanneer de broedperiode begint en boeren weer aan de slag gaan, proberen wij daarbij te ondersteunen met de drone. Op dat moment zijn de nesten op de grond zeer kwetsbaar. Het zoeken met een drone is dan effectief. Met de warmtecamera die aan de onderkant van de drone hangt is (bijna) alles waar te nemen wat warmte uitstraalt. We hebben dit jaar zelfs een smeulende sigarettenpeuk getraceerd. Maar het gaat natuurlijk om de nesten van de grondbroeders. Ook maken we op verzoek van boeren veel gebruik van de drone als ze het gras gaan maaien. Menig reekalfje is daardoor gered. Het meest effectieve is dat je de controle zeer kort voor het maaien doet; op moment dat de boer al klaarstaat met de trekker bij wijze van spreken maar soms zelfs letterlijk! Hoe meer drones en dronepiloten we hebben hoe beter we aan de vragen van boeren kunnen voldoen. Hopelijk kan dit werk nog lang worden voortgezet, niet alleen voor ons eigen plezier, maar nog meer om op deze manier een kleine bijdrage te leveren aan de instandhouding van onze prachtige fauna in de provincie.”

JANNES KREMERS
WEIDVOGELBESCHERMING ALTEVEER

Nestjes van veldleeuweriken

“Afgelopen seizoen ben ik verscheidene keren met de drone op pad geweest om te zoeken naar moeilijk vindbare nesten, zoals die van de wulp. Ik leer steeds beter de beelden op het scherm te interpreteren en problemen met de techniek en software op te lossen. Dat zorgt ervoor dat we gerichter kunnen zoeken. Als we op het scherm al kunnen zien dat het bijvoorbeeld een haas is en geen nestje of vogel, dan hoeven we dat niet meer nader te bekijken. Dat doen we door de drone te laten zakken en met de camera in te zoomen.

We hebben naast wulpen ook kieviten, eenden, veldleeuweriken en reekalfjes gevonden. Het zoeken naar reekalfjes gaat vaak in samenwerking met jagers en boeren. Als het lukt een kalfje voor het maaien uit het land te halen, dan staat iedereen er met een grijns van oor tot oor.

Voor elk nestje dat we vinden is het de moeite waard om voor zonsopkomst in het veld te staan. Heel bijzonder waren de nestjes van de veldleeuweriken: een speldenprikje op het scherm en in het hoge gras bijna onvindbaar. We vonden een nestje met eitjes en 2 met kuikentjes: prachtig!

Het mooiste was toch wel de ree met 3 kalfjes die in het veld liepen, gelukkig groot genoeg om zelf weg te lopen.”

INA NIEUWHOFF

WEIDEVOGELBESCHERMING OOSTERHESSELEN

3 reekalfjes met moeder in het veld

Reekalfje

Fazant op het nest

“Om met een drone te vliegen, volgen piloten eerst een cursus en leg je een officieel examen af. Ik heb dit traject doorlopen en ben sinds 2022 gecertificeerd dronepiloot via Landschapsbeheer Drenthe. Omdat de drone is uitgerust met een warmtebeeldcamera en kleurencamera krijg je de beste resultaten in de ochtend; als de zon nog niet te veel op het land heeft geschinen en de oppervlakte nog niet is opgewarmd. ’s Morgens is het verschil in temperatuur tussen het aardoppervlak en de vogels en de dieren nog het grootst. De drone kan niet onder alle weeromstandigheden vliegen, zoals regen, mist of harde wind. Ook mag er niet overal in de provincie worden gevlogen, omdat we bijvoorbeeld ander vliegverkeer niet mogen hinderen. Voordat je gaat vliegen, moet je altijd controleren of er in het luchtruim geen beperkingen gelden. Hiervoor hebben we een speciale applicatie op de telefoon.

Dit jaar heb ik weer de nodige nesten van verschillende weidevogels gevonden, zoals nesten van kievit, grutto en wulpen. Dit jaar heb ik ook maar liefst 8 reekalfjes kunnen opsporen voordat het gras werd gemaaid. Na afloop van het weidevogel-seizoen heb ik nog een aantal keren over bepaalde landerijen gevolgen. Ik kwam vooral reeën, vossen en fazanten tegen.”

WIETZE NEEF
WEIDEVOGELBESCHERMING ZWIGGELTE

Vos in de rogge

Samen komen we ergens

GERT JOUSTRA

WEIDEVOGELBESCHERMING DE WIJK

“Weidevogelgroep De Wijk is 4 jaar geleden ontstaan na een oproep van de groep Ruinerwold in het plaatselijk krantje, die op zoek was naar vrijwilligers. Dit bericht kwam als geroepen: ik was net gestopt met mijn werk en heb grote affiniteit met de weidevogels. Ik stond als klein ventje al met mijn opa in het veld. Hij was lid van de vogelbescherming en leerde mij de kneepjes van het vak. Na mijn jeugd heb ik er niets meer mee gedaan en om als vrijwilliger aan de slag te gaan, leek mij geweldig. Heerlijk met de kijker het veld in en iets bijdragen aan de bescherming van de weidevogels.

Helaas bleek de groep van Ruinerwold al vol te zitten, maar we konden, vanwege de grote belangstelling, een nieuwe groep oprichten in De Wijk. Dat wilden we wel, maar we wisten niet hoe we dat moesten aanpakken. Michiel en Erwin van Landschapsbeheer Drenthe kwamen langs en met z'n allen hebben we het gebied verkend en kregen we onze eerste aanwijzingen. Later hebben we Roel Bouwmeester, coördinator van de groep Weidevogelbescherming Echten e.o., gevraagd of hij ons in het veld wat verder op weg kon helpen.

Inmiddels zijn we 4 jaar verder. Onze groep bestaat uit 4 vrijwilligers: Jos Keizer, Willem Stadman, Henk Vaessen en ik. We blijven ons ontwikkelen om meer voor de weidevogels te kunnen betekenen. Het is prachtig om te zien dat niet alleen wij, maar ook de boeren, begaan

zijn met de weidevogels. Ze zijn enthousiast, denken met ons mee en willen graag samenwerken. Dit jaar hebben we zelfs op de open bedrijvendag bij een boer ons werk en dat van Landschapsbeheer Drenthe gepromoot. Zo zie je maar: samen komen we ergens.

Na de vondst van ons eerste wulpennest wilden we graag meer doen voor de wulpen. Het vinden van een wulpennest is niet altijd eenvoudig en nadat ik een nest niet kon vinden om het te beschermen tegen de landbewerking van de boer wilde ik graag meer over deze vogels weten. Dit resulteerde uiteindelijk in het feit dat ik wulpenbrigadier ben geworden. Omdat ik een extra hulpmiddel wilde hebben om het ‘onvindbare’ nest te vinden, wilde ik ook graag dronepiloot worden. Ik ben met de groep van Jannes Kremers uit Zuidwolde/Alteveer meegelopen om te zien of dit wat voor mij is.

Weidevogelgroep De Wijk

Ik was meteen enthousiast en heb direct contact opgenomen met Michiel. Nu, na een jaar ervaring, zet ik met alle plezier mijn wekker om vroeg met de drone op pad te gaan. Heerlijk om bij zonsopkomst in het veld te staan en om te zien hoe de natuur ontluikt. Prachtig!

Het aantal wulpen in ons gebied hebben we niet in de hand, maar we weten ze steeds beter op te sporen. In het tweede bestaansjaar van onze groep hebben we 1 wulpennest gevonden, in het derde jaar 3 nesten en vorig jaar 5 nesten waarvan 3 met de drone. Helaas weten we nog niet goed wat er na het uitkomen van de eieren met de jongen gebeurt dus we moeten blijven leren. Het zou mooi zijn om te kunnen zien dat alle inspanningen zijn vruchten afwerpt.”

Studenten Jorn en Jasper: onderzoek naar habitatgebruik van de wulp

Jorn Tuinman uit Annen en Jasper Timmer uit Midwolda hebben in het afgelopen jaar vanuit hun opleiding (wildlife management en milieukunde) aan Hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden stage gelopen bij de Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels. Hun onderzoek richtte zich op de wulp en dan met name op het ruimtegebruik van wulpenfamilies in Drenthe. Hoe ze dat deden en wat hun conclusie is, dat lees je hier.

Jonge wulp met zender

Bewegingen van kuiken rondom het nest (nest is als ster weergegeven)

Wat was de onderzoeksvraag?

Jorn: “We hadden allebei dezelfde opdracht: het in kaart brengen van het habitatgebruik van wulpenkuikens. Daarnaast was onze begeleider Henk Jan Ottens benieuwd naar oudergedrag, dus dat hebben we ook meegenomen in het onderzoek. Ik voerde het uit door middel van observaties en Jasper met behulp van gps-data.”

Jasper: “In het geval van observaties heb je te maken met een aantal beperkingen. Zo moet je de jongen weten te vinden, schrikken ze snel en kun je ze lang kwijt zijn doordat ze gaan liggen. Door kuikens te voorzien van een gps-zender kon ik de positie van de kuikens op een perceel goed zien. Deze gegevens voerden we vervolgens in, in onze zelfgemaakte app en vanuit dat resultaat probeerden we correlaties te vinden.”

Studenten Jorn en Jasper

Wat zijn jullie over de wulp te weten gekomen?

Jorn: “Sloten, vegetatie langs taluds en het talud zelf zijn belangrijk voor de wulpenkuikens omdat ze hier zichzelf kunnen beschermen en niet zichtbaar zijn voor predatie. We hebben ook gekeken naar oudergedrag en daar zag je duidelijk dat een ouder de zorg voor het jong op zich nam, terwijl de andere ouder verder weg bleef en een waakzame houding had. Dat zie je ook bij veel andere soorten vogels.”

Jasper: “Het habitatgebied van wulpenkuikens bleek groter dan gedacht. Dat is logisch verklaarbaar door

de manier van onderzoek: met gps kan ik elk halfuur kijken en punten zetten op de plekken waar de kuikens zitten in tegenstelling tot observatie, wat je één keer in 2 weken doet.”

Hoe was de samenwerking met de wulpenbrigades?

Jorn: “Het was mijn eerste ervaring met de weidevogelbescherming. Het was leuk om met vrijwilligers mee te gaan die vaak al vanaf kinds af aan iets met boerenlandvogels hebben en daar veel over weten en voor doen. Dat vond ik bijzonder.”

Jasper: “We hebben best veel contact gehad met wulpenbrigadiers en waren afhankelijk van ze; zij wisten precies waar de nesten zaten. Dat was superfijn. Ook hebben we met ze samengewerkt bij het verplaatsen en omrasteren van nesten.”

Hoe zien jullie de toekomst voor de wulp voor je?

Jorn: “Het meest ideale is dat de wulp zonder menselijke hulp van bijvoorbeeld de Grauwe Kiekendief en Landschapsbeheer Drenthe zou kunnen overleven, maar dat zie ik de komende tijd niet voor me. De kuikens hebben een voorkeur voor intensief grasland en dat is lastig om te beheren. Vooral in de eerste weken heeft de soort hulp nodig om de nesten te verplaatsen, anders wordt het een slagveld. En dan nog halen veel kuikens het niet.”

Jasper: “Als je ons resultaat en andere onderzoeken bekijkt, zie je dat vooral het intensieve grasland druk geeft op de wulp. Boeren zitten ook vast in een systeem om intensief land te bewerken. Het werk om nesten

Wulp P44

te beschermen is goed en belangrijk maar het landschap wordt door het intensieve bewerken zo monotoon dat als de kuikens het overleven, het een ‘tafeltje dekje’ is voor predatoren. We moeten eigenlijk nog een stap verder gaan en zorgen voor meer dekking en variatie voor de wulp. Een focus op een gevarieerd landschap: een deel van de akker laten staan, stroken behouden en meer van het oude landschap laten terugkomen. De vrijwilligers zetten zich heel goed in, maar dat is symptoombestrijding. Er moet meer inzet komen vanuit boeren en meer mogelijkheden om beheer toe te passen. Het is belangrijk om daarin een beleid verder uit te werken.”

Grasland in rust

ALBERT BOERS

SENIOR PROJECTLEIDER BOERENLANDVOGELS
LANDSCHAPSBEHEER DRENTHE

In ons werk met de weidevogels hebben we dit jaar geëxperimenteerd met het beheerpakket 'uitgesteld maaien' voor agrariërs. Normaliter houden we een beleid van uitgesteld maaien aan tussen 1 april en 15 juni. Het resultaat is dat er veel te hoog en te dicht gras op het land komt te staan. Voor vogels is dat niet interessant.

Nu hebben we daar verandering in gebracht. Rond 1 mei mocht de boer maaien mits er geen nesten waren of dat de aanwezige nesten waren gemarkeerd. Daarnaast vroegen we de boer het land niet meer te bemesten na die eerste snee. Vervolgens was het een kwestie van afwachten. En wat blijkt: in de tijd dat de meeste jongen er zijn, tussen half mei tot half juli, is er mooi kuikenland beschikbaar. Het is goed doorwaadbaar en heeft een redelijke structuurvariatie. De vogels lijken dit ook een fijn habitat te vinden. Hetzelfde hebben we gedaan rondom een plas-drasperceel, met mooie resultaten!

Niet alleen voor de weidevogels is deze manier van beheren positief. De eerste snee is belangrijk voor de boer, want deze heeft de hoogste voederwaarde. In het eerdere pakket bleef deze snee op het land staan. Maar nu kan de boer de eerste snee maaien en blijft de tweede snee staan. Juist die tweede snee is beter te missen. Dat betekent dat deze manier van beheren makkelijker inpasbaar is in de bestaande bedrijfsvoering.

Kuikenland

Als er kuikens op het land zitten, zijn boeren vaker bereid om tijdens het maaien gedurende een paar weken een paar hectare kuikenland te laten staan. Op dit stukje land vinden dan tijdelijk geen werkzaamheden plaats. Dit is van grote waarde voor de kuikenoverleving. Het kuikenland wordt door de weidevogelgezinnen ongeveer een dag of 10 gebruikt. Het biedt rust, schuilmogelijkheden en ze kunnen daar foerageren. Zonder dit

Wisselend maai-beheer zorgt voor variatie in grashoogte

kuikenland hadden de gezinnen naar een nieuwe veilige locatie moeten verplaatsen. Op die momenten zijn jongen extra kwetsbaar en gaan er vaak kuikens verloren.

Ik kijk met tevredenheid terug op de bovenstaande maatregelen. We krijgen door deze aanpak meer kuikens vliegvlug. Dit geldt niet alleen voor wulpen, maar ook voor andere weidevogels. We hopen dat de boerenbereidheid om weidevogel minnende maatregelen te nemen blijft groeien. We kijken nu al uit naar het nieuwe seizoen.

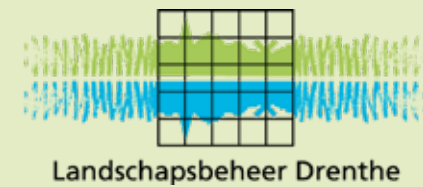
Landschapsbeheer Drenthe

Kloosterstraat 11
9401 KD Assen
info@lbdrenthe.nl
www.lbdrenthe.nl

- www.facebook.com/lbdrenthe
- www.x.com/lbdrenthe
- [landschapsbeheer-drenthe](https://www.linkedin.com/company/landschapsbeheer-drenthe)

Colofon

Opmaak: www.inontwerp.nl

In 2025 werden er mooie boerenlandvogelprojecten gerealiseerd dankzij de financiële bijdragen van:

 provincie Drenthe

 Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

 NATIONALE
POSTCODE
LOTERIJ

 Gemeente Westerveld

 gemeente Tynaarlo

 Gemeente
Hoogeveen

 WMD
water